

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 grudnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że P. M. jako pracownik u płatnika składek (...)’ S (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 16 marca 2018 r.

W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wskazał, że z dokumentów zewidencjonowanych w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS wynika, że P. M. została zgłoszona przez płatnika składek (...)’ S (...) SPÓŁKA Z O.O. do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego jako pracownik od dnia 16 marca 2018 r. Zgłoszenia dokonano w obowiązującym terminie. Po krótkim czasie od zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako pracownik - P. M. stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży od 3 lipca 2018 r. Od 26 października 2018 r. ubezpieczona wystąpiła o zasiłek macierzyński w związku z urodzeniem dziecka.

P. M. dodatkowo od 13 listopada 2017 r. do nadal prowadzi własną działalność gospodarczą, z której opłacała składki od preferencyjnej podstawy wymiaru tj. od kwoty 630 zł. Aktualny pracodawca w dokumencie ZUS Z-3 podał, że wynagrodzenie ustalone dla ubezpieczonej stanowiące podstawę wymiaru składek i tym samym świadczeń chorobowych to kwota 4.900,00 zł.

Organ rentowy przeprowadził postępowanie wyjaśniające dotyczące zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu od 16 marca 2018 r.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego organ rentowy stwierdził, że – stanowisko pracy „projektant, urbanista, specjalista GIS, specjalista ds. marketingu i sprzedaży” u płatnika składek utworzono jedynie w celu zatrudnienia i zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych jako pracownika P. M.. Powyższe działanie podjęto nie dla wykonywania pracy ale z zamiarem uzyskiwania korzystniejszych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby przysługujących osobie o statusie pracownika. Powyższemu zainteresowana była sama ubezpieczona z uwagi na znajomość z płatnikiem składek (we wcześniejszym okresie wykonywała usługi dla płatnika w ramach umów o dzieło).

/decyzja – k. 2 – 4 akt ZUS/

Wnioskodawczyni P. M. uznała w/w decyzję za krzywdzącą i wniosła o jej uchylenie.

/odwołanie – k. 3 – 6/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 15 kwietnia 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 8 – 9/

Na rozprawie w dniu 26 czerwca 2019 r. pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, prezes spółki poparł odwołanie, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:03:47 – 00:04:31 – płyta CD – k. 28/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona P. M. posiada wykształcenie wyższe. Ukończyła w 2018 r. studia na Politechnice (...) na kierunku gospodarki przestrzennej i uzyskała tytuł inżyniera.

/kwestionariusz osobowy – k. 27 akt ZUS, dyplom – k. 89 akt ZUS, CV – k. 159 akt ZUS/

Wnioskodawczyni posiada następujące doświadczenie zawodowe:

- w okresie od lipca 2013 r. do listopada 2017 r. pracowała w Urzędzie Gminy i Miasta S.,

- okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r. pracowała w Przedsiębiorstwie (...) jako pracownik biurowy, grafik, architekt, projektant,

- w okresie od maja 2015 r. do lutego 2018 r. pracowała w Pracowni U. – Architektonicznej jako projektant.

/kwestionariusz osobowy – k. 27 akt ZUS, świadectwo pracy – k. 85 – 87 akt ZUS/

Od 13 listopada 2017 r. do chwili obecnej wnioskodawczyni prowadzi własną działalność gospodarczą pod nazwą (...) P. P. - (...). Przedmiotem działalności jest głównie działalność w zakresie architektury. Z tytułu prowadzonej działalności ubezpieczona opłacała składki preferencyjne.

/bezsporne, kwestionariusz osobowy – k. 27 akt ZUS, zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

(...)' S (...) Sp. z o.o. została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego 16 kwietnia 2015 r. Przedmiotem działalności spółki jest głównie działalność w zakresie architektury.

/wypis z KRS – k. 11 – 15/

Firma w ramach swojej działalności startuje w przetargach na opracowania urbanistyczne.

/zeznania świadka A. W. z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:28:28 – 00:46:10 – płyta CD – k. 28/

Wnioskodawczyni P. M. została zatrudniona w (...)S na podstawie umowy o pracę na czas określony od 16 marca 2018 r. do 31 sierpnia 2018 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku projektanta urbanisty, specjalisty GIS, specjalisty ds. marketingu i sprzedaży z wynagrodzeniem 4.900,00 zł brutto. Miejsce wykonywania pracy: ul. (...), Ł.. W imieniu spółki umowę podpisała Prezes Zarządu M. Ł..

/umowa o pracę – k. 18 akt ZUS/

Wnioskodawczyni ustaliła wysokość swojego wynagrodzenia w drodze negocjacji z płatnikiem składek.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

Jeszcze przed podjęciem zatrudnienia w firmie płatnika składek ubezpieczona współpracowała z płatnikiem składek na podstawie umowy o dzieło w okresie od 21 sierpnia 2017 r. do 15 września 2017 r.

/umowa o dzieło – k. 167 akt ZUS, zeznania świadka A. W. z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:28:28 – 00:46:10 – płyta CD – k. 28/

Wnioskodawczyni została zatrudniona w firmie by odciążyć A. W. (wiceprezes) z jej obowiązków.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

Wnioskodawczyni podejmując pracę u płatnika składek poddała się badaniom lekarskim w dniu 14 marca 2018 r. i lekarz nie stwierdził przeciwwskazań do podjęcia pracy na stanowisku projektant – urbanista.

/zaświadczenie lekarskie – k. 21 akt ZUS/

Wnioskodawczyni w dniu 16 marca 2018 r. odbyła szkolenie wstępne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia wstępnego – k. 19 akt ZUS/

Wnioskodawczyni otrzymała zakres obowiązków na piśmie. Do jej obowiązków należało:

- sporządzanie projektów dokumentów planistycznych i innych opracowań urbanistycznych dla gmin,
- nadzorowanie i sprawdzanie sporządzanych przez spółkę (...) S (...) Sp. z o.o. projektów dokumentów planistycznych i innych opracowań urbanistycznych dla gmin,
- wykonywanie systemów informacji przestrzennej dla gmin,
- sporządzanie ofert do przetargów na wykonanie dokumentów planistycznych, systemów informacji przestrzennej itp.,
- opracowywanie indywidualnych dla gmin na wykonanie dokumentów planistycznych i systemów informacji przestrzennej.

Nadto ubezpieczona otrzymała zakres uprawnień i odpowiedzialności:

- była odpowiedzialna za poprawność sporządzanych przez spółkę (...) S (...) Sp. z o.o. projektów dokumentów planistycznych i innych opracowań urbanistycznych dla gmin,
- była odpowiedzialna za poprawność wykonywanych przez spółkę (...) S (...) Sp. z o.o. systemów informacji przestrzennej dla gmin,
- była uprawniona do podpisywania indywidualnych ofert dla gmin na wykonanie dokumentów planistycznych i systemów informacji przestrzennej.

/zakres obowiązków – k. 23 – 25 akt ZUS/

Do obowiązków ubezpieczonej jako projektanta urbanisty należało: oprogramowanie, tworzenie dokumentacji przetargowej w zamówieniach przetargowych, administrowanie systemami informacji przestrzennej, przygotowywanie ofert przetargów, nadzorowanie i weryfikowanie na serwerach pracy innych pracowników, przygotowywanie studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gmin i miast.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82, zeznania świadka A. W. z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:28:28 – 00:46:10 – płyta CD – k. 28, zeznania świadka S. M. z dnia 11 września 2019 r. – 00:02:34 – 00:11:04 – płyta CD – k. 82, zeznania świadka G. Z. z dnia 11 września 2019 – 00:11:04 – 00:20:50 – płyta CD – k. 82/

Firma wygrała przetargi w Ł., w R. w oparciu o oferty przygotowane przez ubezpieczoną.

/zeznania świadka A. W. z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:28:28 – 00:46:10 – płyta CD – k. 28/

Wnioskodawczyni swoje obowiązki wykonywała w godzinach od 8.00 do 16.00 w biurze firmy przy ul. (...). Jest tam jeden pokój, gdzie znajdują się komputery, drukarki.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82, zeznania świadka G. Z. z dnia 11 września 2019 – 00:11:04 – 00:20:50 – płyta CD – k. 82/

Ubezpieczona w pracy współpracowała z S. M. i G. Z..

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82, zeznania świadka S. M. z dnia 11 września 2019 r. – 00:02:34 – 00:11:04 – płyta CD – k. 82, zeznania świadka G. Z. z dnia 11 września 2019 – 00:11:04 – 00:20:50 – płyta CD – k. 82/

Pracę wnioskodawczyni nadzorowała A. W..

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

Wnioskodawczyni podpisywała listę obecności.

/listy obecności – k. 115 – 125 akt ZUS/

Płatnik składek sporządza listy płac dla swoich pracowników.

/listy płac – k. 127 – 137 akt ZUS/

Wnioskodawczyni otrzymywała wynagrodzenie przelewem na konto.

/wydruk z konta – k. 139 – 147 akt ZUS/

Wnioskodawczyni podejmując pracę w firmie płatnika składek była w ciąży.

/dokumentacja medyczna – k. 39 – 76, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

Ubezpieczona podczas zatrudnienia u płatnika składek stała się niezdolna do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży od 3 lipca 2018 r. Dziecko urodziła w dniu 26 października 2018 r.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82, dokumentacja medyczna – k. 39 – 76/

W czasie choroby ubezpieczonej jej obowiązki przejęła A. W..

/zeznania świadka A. W. z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:28:28 – 00:46:10 – płyta CD – k. 28, zeznania świadka G. Z. z dnia 11 września 2019 – 00:11:04 – 00:20:50 – płyta CD – k. 82/

Wnioskodawczyni obecnie przebywa na urlopie rodzicielskim.

/zeznania wnioskodawczyni z dnia 26 czerwca 2019 r. – 00:04:31 – 00:25:24 – płyta CD – k. 28, zeznania wnioskodawczyni z dnia 11 września 2019 r. – 00:21:57 – 00:26:08 – płyta CD – k. 82/

Płatnik składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej osiągnął w 2017 r. przychód w wysokości: 110.599,00 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 102.998,84 zł, dochód wyniósł 7.600,16 zł, w 2018 r. przychód w wysokości: 87.700,00 zł, koszty uzyskania przychodu wyniosły 86.767,73 zł, dochód wyniósł 932,27 zł .

/zeznanie PIT – k. 149 – 155 akt ZUS, zestawienie przychodów – k. 19/

Płatnik składek oprócz ubezpieczonej zatrudnia jednego pracownika na podstawie umowy o pracę: G. Z. od 1 listopada 2017 r. w wymiarze ¼ etatu z wynagrodzeniem 562,50 zł oraz zatrudnia wiele osób na podstawie umowy o dzieło.

/zestawienie pracowników – k. 20 – 22/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zawarte w aktach sprawy i aktach organu rentowego oraz w załączonych aktach osobowych ubezpieczonej, których prawdziwości żadna ze stron nie kwestionowała, a także w oparciu o zeznania wnioskodawczyny oraz przesłuchanych w sprawie świadków.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę w całości, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że jest on wystarczający do wyjaśnienia spornej okoliczności – a mianowicie czy zawarta przez ubezpieczoną w dniu 16 marca 2018 r. umowa o pracę, nosi cechy pozorności i czy została zawarta jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania z dodatkowych świadczeń z ubezpieczenia w związku z ciążą. Sąd dał wiarę zeznaniom wyżej wskazanych świadków oraz wnioskodawczynie, w których wskazali na realność zawartej umowy o pracę oraz faktyczne świadczenie pracy przez wnioskodawczynię w ramach powyższej umowy o pracę w przedmiotowym okresie.

W ocenie Sądu zeznania te w niniejszej sprawie są jasne, logiczne, niesprzeczne oraz wzajemnie uzupełniają się. Wersję zdarzeń przedstawioną przez wnioskodawczynię potwierdzają świadkowie, osoby obce dla każdej ze stron, a więc niemające interesu w tym by zeznawać na korzyść, którejkolwiek ze stron. Stwierdzić należy, iż wskazane przez wymienione wyżej osoby okoliczności znajdują również potwierdzenie w treści dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a więc w pozostałym zebranych w sprawie materiale dowodowym powołanym w opisanym stanie faktycznym.

Sąd uznał zeznania wnioskodawczyny oraz świadków za wiarygodne, gdyż są konsekwentne, znajdują oparcie w materiale dowodowym w postaci dokumentów świadczących również o faktycznym wykonywaniu pracy przez wnioskodawczynię oraz wzajemnie korespondują ze sobą.

Na podkreślenie zasługuje okoliczność, iż złożone do akt dokumenty nie były kwestionowane przez ZUS, a zeznania wnioskodawczyny oraz świadków nie zostały zasadnie podważone w toku procesu przez organ rentowy, który nie przedstawił w czasie postępowania przed sądem żadnych dowodów na poparcie swoich racji.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego według przeprowadzonej wyżej oceny dowodów zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 300 z późn. zm.), obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym – podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 w/w ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W myśl art. 22 §1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosownie do treści § 1¹ art. 22 k.p., zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy.

Zaś zgodnie z § 1² art. 22, nie jest dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy, określonych w § 1.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracownikemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W niniejszej sprawie odwołująca się – P. M. zawarła z ze spółką (...) S (...) Sp. z o.o. w dniu 16 marca 2018 r. umowę o pracę, która stanowiła stosowną podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, iż uzyskała ona prawo do świadczeń określonych w ustawie zasiłkowej. Jednakże ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana. Niewątpliwie bowiem umowa o pracę z dnia 16 marca 2018 r. nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

Stosownie do treści art. 58 §1 kc, czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy.

Zaś w myśl § 2 w/w przepisu, nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego.

Po pierwsze podkreślić należy, iż zawarcie przedmiotowej umowy o pracę nie miało na celu obejście przepisów ustawy, gdyż osiągnięcie wskazanych przez organ rentowy celów jest zgodne z ustawą. Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 2005 r. II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej powiedziane - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Mając na uwadze powyższe należy uznać, iż zachowanie wnioskodawczyni zostało zakwalifikowane jako zgodne z prawem. W tym miejscu należy rozważyć, czy zachowanie to nie narusza zasad współzycia społecznego, gdyż zgodnie z w/w art. 58 § 2 kc nieważna jest czynność prawna sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W wyroku z dnia 18 października 2005 roku (sygn. akt II UK 43/05, opubl. OSN Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 15 – 16, poz. 251) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, iż cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, ale nie może to oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań oraz korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawarciu umowy o pracę na krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia (np. urodzeniem dziecka i niezdolność do pracy w okresie ciąży) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania świadczeń obliczonych od tej podstawy. Taka umowa o pracę jest nieważna jako sprzeczna z zasadami współzycia społecznego. W niniejszej sprawie wnioskodawczyni zawarła kwestionowaną umowę o pracę na 7 miesięcy przed urodzeniem się dziecka. Trudno uznać, iż jest to krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia, zważywszy że ciąża trwa 9 miesięcy (10 miesięcy księżycowych). Wnioskodawczyni faktycznie świadczyła pracę od 16 marca 2018 r. do 3 lipca 2018 r. i dopiero wtedy, gdy okazało się, że pogorszył się jej stan zdrowia w związku z ciążą skorzystała ze zwolnienia lekarskiego.

Zgodnie z treścią art. 83 kc nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że osoba oświadczająca wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle

prawo łączy ze składanym przez nią oświadczeniem. Inaczej mówiąc strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, okoliczność, na którą Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z faktycznym wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr 15, poz. 235, str. 712).

Tytułem do ubezpieczenia, z którym przepisy prawa ubezpieczeń społecznych łączą podleganie ubezpieczeniu i prawo do świadczeń, jest zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. Nie jest istotne przy tym, czy strony miały realny zamiar zobowiązania się – przez pracownika do wykonywania pracy, a pracodawcy do przyjmowania tego świadczenia i dawania wynagrodzenia, lecz to czy zamiar taki został w rzeczywistości zrealizowany.

Na uwagę zasługuje także stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z 14 marca 2001 r. (II UKN 258/00, OSNP 2002/21/527), zgodnie z którym nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował i wypłacał z tego tytułu wynagrodzenie za pracę. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego zawarty w wyroku z dnia 25 stycznia 2005 r., II UK 141/04 opublikowanym w OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 kc w zw. z art. 300 kp).

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę.

Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, iż wnioskodawczyni pracę podjęła i faktycznie ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie co potwierdzają oprócz zeznań świadków i wnioskodawczyni dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, np. listy płac, wyciągi bankowe.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczyni. Zatrudnienie ubezpieczonej było podyktowane rzeczywistymi potrzebami pracodawcy. Potrzebny był pracownik by odciążyć A. W..

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny kwestii wynagrodzenia określonego w umowie o pracę pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek.

Zgodnie z art. 78 kp wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą, we wskazanych wyżej warunkach, kwota wynagrodzenia 4.900,00 zł brutto miesięcznie, zważywszy na szeroki zakres obowiązków ubezpieczonej, nie jest kwotą wygórowaną.

Nadto z materiału dowodowego wynika, że płatnika składek stać było na zatrudnienie ubezpieczonej. Spółka nie przynosi straty.

Sąd Okręgowy podziela w tym miejscu stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w treści wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. w sprawie II UK 309/09, opubl. LEX nr 604210 „Zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu”. Kwestia oceny samej wysokości wynagrodzenia określonego w spornej umowie pod kątem jego zgodności z zasadami współzycia społecznego, czy też z przepisami ustawy może być przedmiotem nowej decyzji ZUS. W decyzji tej organ rentowy może rozstrzygnąć, czy ustalone przez strony wynagrodzenie było faktycznie adekwatne do powierzonych obowiązków oraz uzasadnione zasobami finansowymi pracodawcy.

Zdaniem Sądu, nie można zatem podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Nie była to także umowa pozorna. O pozorności można mówić jedynie wówczas, gdy oświadczenie woli złożone jest drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem strony niejako udawałyby, że dokonują jakiejś czynności prawnej np. zawierają umowę o pracę. Spółka chciała zatrudnić skarżącą, jako pracownika biurowego i miała ku temu realne powody. Ubezpieczona zaś świadczyła pracę i otrzymywała stosowne wynagrodzenie. A zatem niewątpliwie brak było po obydwu stronach zgody na zatrudnienie pozorne.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa. Zawarcie umowy o pracę przez wnioskodawczynię z płatnikiem składek w świetle zebranego materiału dowodowego, w ocenie Sądu Okręgowego nie było też sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd doszedł do przekonania, iż decyzja organu rentowego wydana została w oparciu o błędnie ustalony stan faktyczny i nie znajduje ona oparcia w realiach niniejszej sprawy.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję jak w pkt 1 sentencji wyroku uznając odwołanie za zasadne.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z §9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265) i zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

K.K.-W.